

Opiskelija toimii tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.**Opiskelija**

Tyydyttävä 1

- ymmärtää jossain määrin oman alansa puhetilanteiden viestintää
- pyrkii viestimään vuorovaikutustilanteessa tilanteen mukaisella tavalla
- pyrkii ilmaisemaan mielipiteitä
- pyrkii käyttämään yleiskieltä esitellessään alansa liittyvän ilmiön tai asian
- tunnistaa kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä
- arvioi vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta

Tyydyttävä 2

Hyvä 3

- ymmärtää oman alansa tyypillisiin puhetilanteisiin liittyvää viestintää
- viestii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa melko sujuvasti
- ilmaisee mielipiteitään asiallisesti
- käyttää yleiskieltä ja jossain määrin alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alansa liittyviä ilmiöitä tai asioita
- ymmärtää kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alalla ja yhteiskunnassa
- arvioi vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan

Hyvä 4

Kiitettävä 5

- ymmärtää monipuolisesti oman alansa puhetilanteisiin liittyvää viestintää
- viestii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa melko sujuvasti
- ilmaisee näkemyksiään ja väitteitään ja pyrkii perustelevaan niitä
- käyttää yleiskieltä sekä alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alansa liittyviä ilmiöitä tai asioita
- osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alalla ja yhteiskunnassa sekä yksilön että työelämän kannalta
- kehittää vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee erilaisia tekstejä sekä hankkii ja arvioi tietoja eri lähteistä.**Opiskelija**

Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• tunnistaa tavallisimmat omalla alallaan ja työelämässä käytetyt tekstilajit ja mediat pääosin itsenäisesti• hakee tietoa oman alansa tietolähteistä ja arvioi tietolähteiden luotettavuutta pääosin itsenäisesti• tekee joitakin muistiinpanoja ja pyrkii tiivistämään ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta• hyödyntää monilukutaitoaan pääosin itsenäisesti• ymmärtää ammattitaidon kannalta keskeisten tekstien pääasialliset sisällöt• hyödyntää hankkimaansa tietoa tekstien tulkinnassa pääosin itsenäisesti• noudattaa tekijänoikeuksia pääosin itsenäisesti• arvioi tekstien tulkinnan taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä 2	
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• tunnistaa keskeiset omalla alallaan ja työelämässä käytetyt tekstilajit ja mediat• hakee tietoa ammattialansa kannalta monipuolisista tietolähteistä ja arvioi tietolähteiden luotettavuutta• tekee muistiinpanoja ja tiivistää ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta• hyödyntää monilukutaitoaan• ymmärtää ammattitaidon kannalta keskeisten tekstien sisällön ja tarkoituksen• hyödyntää hankkimaansa tietoa tekstien tulkinnassa• noudattaa tekijänoikeuksia asianmukaisesti• arvioi tekstien tulkinnan taitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä 4	
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• tunnistaa omalla alallaan ja työelämässä käytetyt tekstilajit ja mediat ja arvioi niiden käyttöä• hakee tietoa monipuolisista ja aiheen kannalta olennaisista tietolähteistä ja arvioi tietolähteen luotettavuutta asiantuntevasti• tekee itsenäisesti muistiinpanot ja tiivistää keskeiset ydinasiat kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta• hyödyntää monilukutaitoaan monipuolisesti• tulkitsee tekstien merkityksiä ja tavoitteita sekä arvioi tiedon luotettavuutta• hyödyntää hankkimaansa tietoa monipuolisesti tekstien tulkinnassa• noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa luontevasti käyttämiinsä lähteisiin• kehittää tekstien tulkinnan taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuottaa tekstejä eri muodoissaan ja ilmaisee tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä.

Opiskelija

Tyydyttävä 1

- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja pyrkii suuntamaan ilmaisuaan tavoitteiden mukaisesti
- tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä pääosin itsenäisesti hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan
- tunnistaa kirjoitetun kielen käytänteitä
- tuottaa omalla alalla ja työelämässä tarvittavia tyypillisiä tekstejä
- ilmaisee itseään ymmärrettävästi tavanomaisissa puhetilanteissa
- arvioi tekstien tuottamisen taitojaan saamansa palautteen pohjalta

Tyydyttävä 2

Hyvä 3

- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja pääosin ilmaisee itseään tavoitteiden suuntaisesti
- tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan
- pyrkii käyttämään kirjoitetun kielen käytänteitä
- laatii tyypillisiä tekstejä alansa tekstikäytänteiden mukaisesti
- ilmaisee itseään ymmärrettävästi puhetilanteissa
- arvioi tekstin tuottamisen taitoaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan

Hyvä 4

Kiitettävä 5

- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja ilmaisee itseään tavoitteiden suuntaisesti
- tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja pyrkii arvioimaan eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta
- käyttää pääosin kirjoitetun kielen käytänteitä ja muokkaa tuottamiensa tekstien ilmaisua ja rakennetta
- tuottaa oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä
- käyttää puhekieltä vuorovaikutteisesti
- kehittää tekstien tuottamisen taitojaan palautteen ja itsearviointin pohjalta.

Opiskelija tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.**Opiskelija**

Tyydyttävä 1

- tiedostaa kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden merkityksen
- tutustuu kirjallisuuden eri lajeihin ja muihin taidemuotoihin
- lukee kaunokirjallisia tekstejä
- tekee havaintoja omasta lukemisestaan

Tyydyttävä 2

Hyvä 3

- ottaa huomioon kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden omassa vuorovaikutuksessaan
- tutustuu monipuolisesti kirjallisuuden eri lajeihin ja muihin taidemuotoihin
- lukee kaunokirjallisuutta sekä tulkitsee ja arvioi kaunokirjallisuutta ja muita taideteoksia
- arvioi omaa lukemistaan

Hyvä 4

Kiitettävä 5

- soveltaa monipuolisesti kielelliseen, kulttuuriseen ja identiteettien moninaisuuteen liittyvää osaamistaan
- osoittaa tuntevansa monipuolisesti kirjallisuuden eri lajeja ja muita taidemuotoja
- hankkii monipuolisia lukukokemuksia sekä analysoi ja arvioi kaunokirjallisuutta ja muita taideteoksia
- arvioi ja kehittää omaa lukemistaan.